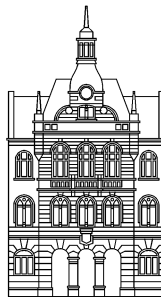

Mestna občina Novo mesto

Župan

Seidlova cesta 1
8000 Novo mesto
tel.: 07 / 39 39 244, faks: 07 / 39 39 269
e-pošta: mestna.obcina@novomesto.si
www.novomesto.si

Številka: 600-4/2014(1502)

Datum: 26. 6. 2014

**OBČINSKI SVET
MESTNE OBČINE NOVO MESTO**

ZADEVA: Predlogi odlokov o spremembah in dopolnitvah odlokov o ustanovitvi javnih vzgojno-izobraževalnih zavodov v Novem mestu – predlog za skrajšani postopek

NAMEN: Obravnava in sprejem odlokov

PRAVNA PODLAGA:

- Zakona o zavodih (Uradni list RS, št. 12/91, 45/94 - Odl. US: U-I-104/92, 8/96, 18/98 Odl. US: U-I-34/98, 36/00 – ZPDZC in 127/06 – ZJZP)
- Zakon o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja (Uradni list RS, št. 16/07-UPB5, 36/08, 58/09 (64/09 popr., 65/09 popr.), 20/11 in 40/12-ZUJF, 57/12 -ZPCP-2D)
- Statut Mestne občine Novo mesto (Uradni list RS, št. 7/13).

POROČEVALEC: Aleš Berger, vodja Urada za šolstvo, šport in mladino

OBRAZLOŽITEV: V prilogi

PREDLOG SKLEPOV:

Občinski svet Mestne občine Novo mesto sprejme naslednja sklepa:

I.

Občinski svet Mestne občine Novo mesto po skrajšanem postopku sprejme besedila naslednjih predlogov odlokov:

1. Odloka o spremembah in dopolnitvah Odloka o ustanovitvi javnega vzgojno-izobraževalnega zavoda Osnovna šola Bršljin,
2. Odloka o spremembah in dopolnitvah Odloka o ustanovitvi javnega vzgojno-izobraževalnega zavoda Osnovna šola Center
3. Odloka o spremembah in dopolnitvah Odloka o ustanovitvi javnega vzgojno-izobraževalnega zavoda Osnovna šola Drska,
4. Odloka o spremembah in dopolnitvah Odloka o ustanovitvi javnega vzgojno-izobraževalnega zavoda Osnovna šola Grm,

5. Odloka o spremembah in dopolnitvah Odloka o ustanovitvi javnega vzgojno-izobraževalnega zavoda Osnovna šola Šmihel

II.

- 1. Vsi romski otroci, ki se želijo iz OŠ Bršljin ali OŠ Šmihel prepisati v OŠ Center, OŠ Drska in OŠ Grm imajo v času, predno bo možen vpis v 1. razred iz skupnih šolskih okolišev, ob prepisu prednost pred neromskimi učenci.**
- 2. Osnovna šola, v katero se učenec iz 1. točke tega sklepa prepisuje, zaradi prepisa ne sme oblikovati novega oddelka ali zmanjšati število oddelkov osnovni šoli, iz katere se učenec prepisuje.**
- 3. O vsakem zavrženem prepisu romskega učenca iz 1. točke sklepa in o razlogih za zavrnitev mora šola seznaniti pristojni urad na MO Novo mesto.**
- 4. MO Novo mesto za vse prepisane učence iz OŠ Bršljin v OŠ Center, OŠ Drska in OŠ Grm iz 1. točke tega sklepa zagotovi organiziran prevoz do zaključka izobraževanja v posamezni osnovni šoli.**

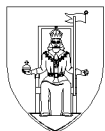
Alojzij MUHIČ

ŽUPAN

MESTNE OBČINE NOVO MESTO

PRILOGE:

- Obrazložitev predlogov odlokov o spremembah in dopolnitvah odlokov o ustanovitvi javnih vzgojno-izobraževalnih zavodov v Novem mestu,
- 5 x odloki, kot izhaja iz teksta
- Predlogi ukrepov MIZŠ z dne 24.6.2014

Mestna občina Novo mesto

**Občinska uprava
Urad za šolstvo,
šport in mladino**

Seidlova c.1
8000 Novo mesto
tel.: 07 / 39 39 251, faks: 07 / 39 39 208
e-pošta: mestna.obcina@novomesto.si
www.novomesto.si

Številka: 600-4/2014-(1502)
Datum: 26. 6. 2014

OBČINSKI SVET MESTNE OBČINE NOVO MESTO

ZADEVA: Predlogi odlokov o spremembah in dopolnitvah odlokov o ustanovitvi javnih vzgojno-izobraževalnih zavodov v Novem mestu

I. UVOD

V Mestni občini Novo mesto imamo osem osnovnih šol, osnovno šolo s prilagojenim programom in glasbeno šolo. Od osmih osnovnih šol jih na območju mesta deluje pet, in sicer OŠ Bršljin, OŠ Center, OŠ Drska, OŠ Šmihel in OŠ Grm.

V šolskih okoliših navedenih osnovnih šol živijo Romi v naslednjih ulicah:

- v šolskem okolišu OŠ Bršljin v ulici Brezje, Žabjak ter na delu Mirnapeške ceste in Zobčeve ulice
- v šolskem okolišu OŠ Šmihel v ulici Pot v gaj in Stranska vas – zaselek Ruperčvrh,
- v šolskem okolišu OŠ Grm v Poganški ulici .

V šolskem okolišu OŠ Drska in OŠ Center romskih naselij ni.

V ulici Brezje in Žabjak se nahaja največ romskega prebivalstva v MO Novo mesto.

Ker je v OŠ Bršljin in v OŠ Šmihel vpisanih veliko učencev Romov, smo predlagali, da bi veliko koncentracijo romskih učencev in pomanjkanje prostora v teh dveh osnovnih šolah reševali z oblikovanjem dveh skupnih šolskih okolišev, iz katerih bi učence Rome vpisovali v 1. razred v vse osnovne šole, za katere bi bil skupni šolski okoliš določen.

Občinski svet MO Novo mesto je predlog o oblikovanju dveh skupnih šolskih okolišev sprejel na 29. seji dne 29.5.2014 kot sestavni del Strategije za razreševanje romske tematike v Mestni občini Novo mesto.

Na podlagi te odločitve je občinska uprava pripravila predlog odlokov o spremembah in dopolnitvah odlokov o ustanovitvi javnih vzgojno-izobraževalnih zavodov v Novem mestu in oblikovala dva skupna šolska okoliša, in sicer:

- a) za OŠ Bršljin, OŠ Center in OŠ Drska je oblikovan skupni šolski okoliš, ki ga sestavljajo ulice Brezje, Žabjak ter del Mirnapeške ceste in Zobčeve ulice, kjer so naseljeni Romi, in nujni minimalni delež ostalih neromskih ulic, da se oblikuje zaokrožena celota;
- b) za OŠ Šmihel in OŠ Grm pa je oblikovan skupni šolski okoliš, ki ga sestavljata ulici Pot v gaj in Stranska vas – zaselek Ruperčvrh, kjer so prav tako naseljeni Romi.

II. PREDSTAVITEV DEJANSKEGA STANJA

1. Število učencev in učencev Romov v mestnih osnovnih šolah

Iz Tabele št. 1 je razvidno število učencev in učencev Romov, ki so zadnjih 10 letih obiskovali mestne osnovne šole.

Tabela št. 1: Število učencev in učencev Romov v mestnih osnovnih šolah brez podružnic od šolskega leta 2004/05 do šolskega leta 2013/14

OŠ/ Šolsko leto	Bršljin		Center		Drska		Grm		Šmihel	
	Št.uč	Od tega Romov	Št.uč	Od tega Romov	Št.uč	Od tega Romov	Št.uč	Od tega Romov	Št.uč	Od tega Romov
2004/05	629	87	518	1	318	1	682	10	356	32
2005/06	612	83	492	0	316	1	664	7	337	30
2006/07	601	85	482	0	325	1	655	7	321	29
2007/08	597	90	466	3	349	1	650	7	315	28
2008/09	562	93	463	3	357	0	636	8	333	27
2009/10	554	101	467	1	363	0	626	14	327	32
2010/11	549	108	484	7	382	0	645	17	319	32
2011/12	548	117	477	1	403	1	660	14	313	34
2012/13	544	123	491	3	410	2	669	17	332	39
2013/14	540	132	512	3	414	1	675	15	324	37

Delež romskih uč. v š. l. 2013/14 24,4% 0,5% 0,2% 2,2% 11,4%

Iz tabele je razvidno, da je v šolskem letu 2013/14 največ učencev Romov v OŠ Bršljin (24,4%) in v OŠ Šmihel (11,4%).

Vpis otrok v osnovne šole poteka v skladu z zakonodajo. Osnovne šole vse otroke vpisujejo na podlagi stalnega ali začasnega bivališča, pogoji za prepis pa so po zakonodaji tudi znani.

Po podatkih CSD Novo mesto je bilo v romskih naseljih v MO Novo mesto na dan 1.1.2006 v starosti do 18 let kar 46,4 % vseh Romov. Pri takšnem številu mlajših Romov in pri tako veliki rodnosti lahko v bodoče pričakujemo še večje število romskih učencev, medtem ko se število neromskih učencev zmanjšuje, na kar kažejo tudi podatki OŠ Bršljin, prikazani v Tabeli št. 2.

Tabela št. 2: Število oddelkov in učencev V OŠ Bršljin od šolskega leta 1995/96 do šolskega leta 2012/13:

Šolsko leto	Št. neromskih učencev	Skupno št. učencev	od tega Romov		Število oddelkov	Št. uč./oddel.
1995/96	550	616	66	10,7 %	26	23,7
1996/97	551	615	64	10,4 %	26	23,7
1997/98	547	615	68	11,0 %	26	23,7
1998/99	552	626	74	11,8 %	26	24,1
1999/00	533	607	74	12,1 %	26	23,3
2000/01	546	618	72	11,6 %	26	23,8
2001/02	537	613	76	12,3 %	26	23,6
2002/03	563	646	83	12,8 %	28	23,1
2003/04	542	623	81	13,0 %	28	22,3
2004/05	542	629	87	13,8 %	29	21,7
2005/06	529	612	83	13,6 %	30	20,4
2006/07	516	601	85	14,1 %	30	20,0
2007/08	507	597	90	15,1 %	30	19,9
2008/09	469	562	93	16,5 %	30	18,7
2009/10	453	554	101	18,2 %	30	18,5
2010/11	441	549	108	19,7 %	31	17,7
2011/12	431	548	117	21,4 %	31	17,7
2012/13	421	544	123	22,6 %	30	18,1
2013/14	408	540	132	24,4 %	29	18,6

Iz tabele je razvidno, da število oddelkov v OŠ Bršljin v zadnjih 19 letih narašča, število učencev pa se znižuje, zato je nižje tudi povprečno število učencev na oddelek. Od leta 1995

do 2013 se je število neromskih učencev znižalo za 142 (ali 25,9%), medtem ko se je število romskih učencev v enakem obdobju povečalo za 66 (ali 100%).

Normativ za oblikovanje oddelka v osnovni šoli je 28 učencev, če so v oddelku najmanj 3 romski učenci, pa je normativ za oblikovanje oddelka 21 učencev. Večje število romskih učencev pomeni več oddelkov in manjše število učencev na oddelek, kar je lepo razvidno iz zadnjega stolpca Tabele št. 2.

2. Šolski okoliš in zmogljivost osnovne šole

Vse osnovne šole imajo določen šolski okoliš, ki naj bi bil prilagojen zmogljivosti osnovnih šol. Zmogljivost javne osnovne šole določi ustanovitelj. V skladu s 6. členom Pravilnika o pogojih za ustanavljanje javnih osnovnih šol, javnih osnovnih šol in zavodov za vzgojo in izobraževanje otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami in javnih glasbenih šol (Uradni list RS, št. 16/98,82/2003, 61/2005) – v nadaljevanju Pravilnik, je zmogljivost javne osnovne šole največje možno število učencev, ki jih šola v skladu z normativi razporedi v oddelke, upoštevajoč učilnice in druge prostore, potrebne za izvedbo programa osnovnošolskega izobraževanja v eni izmeni.

V skladu s 6. členom Pravilnika se pri določitvi zmogljivosti osnovne šole upošteva merilo, po katerem mora šola imeti:

- najmanj toliko učilnic, kot ima oddelkov, in še dve do tri dodatne učilnice (za nivojski pouk oz. delo v skupinah), poleg tega pa še:
- telovadnico,
- računalniško učilnico in
- knjižnico.

To pomeni, da se od obstoječega števila ustreznih učilnic posamezne šole odšteje 2 do 3 učilnice za nivojski pouk in dobljeno število predstavlja zmogljivost dotične osnovne šole. Osnovna šola lahko vsako leto vpiše največ toliko oddelkov, kot je njena zmogljivost. Če vpiše manj oddelkov, je nezasedena, če jih vpiše več, je prezasedena oz. ji primanjkuje učilnic.

Tabela št. 3: Pregled podatkov o učilnicah, zmogljivosti in zasedenosti mestnih OŠ v šolskem letu 2010/11, 2013/14 in 2015/16 (podatki po izračunu, izvedenem v letu 2011)

OŠ	Št. vseh učilnic	Št. neustreznih	Št. ustreznih	Št. učilnic za niv. pouk	Zmogljivost OŠ	Št. odd. v š. l. 2010/11	Št. odd. v š. l. 2013/14	Št. odd. v š. l. 2015/16
Bršljin	32	3	29	3	26	31	29	33
Center	29	/	29	3	26	23	24	21
<i>PŠ Mali Slatnik</i>	4	/	4	/	/	4	4	4
Drska	35	2	33	3	30	19	19	22
Grm	34	/	34	3	31	27	29	29
Šmihel	21	1	20	2	18	18	19	18
<i>PŠ Birčna vas</i>	5	/	5	/	/	4	4	5
Skupaj OŠ brez PŠ	151	6	145	14	131	118	120	123

Izračun zmogljivosti nam kaže, da je zmogljivost mestnih osnovnih šol (brez podružnic, ker se zanje zmogljivost ne izračunava) 131 oddelkov, tako da je prostora tudi za nove oddelke v prihodnjih letih na območju mesta dovolj, če drugače razporedimo učence Rome.

2.1 Predstavitev prostorske zmogljivosti OŠ Bršljin

OŠ Bršljin ima 32 učilnic, od tega sta dve učilnici neustrezni. Ena je zaradi prostorske stiske nastala iz manjše jedilnice, druga pa služi za razrez lesa, obdelavo kovin in plastičnih mas pri tehničnem pouku in v njej ni mogoče izvajati pouka za cel oddelek, zato je ne moremo upoštevati kot učilnico. Učilnica velikosti 41 m² se uporablja izključno za delo z učenci Romi, ostalih 29 učilnic pa je namenjenih za pouk. Zmogljivost OŠ Bršljin je 26 oddelkov. OŠ Bršljin je že vse od šolskega leta 2002/2003 prezasedena.

Pomanjkanje prostora v OŠ Bršljin se je najprej reševalo z najemom treh učilnic za 1. razred v Vrtec Pedenjped v VVE Ostržek, ki se nahaja v neposredni bližini OŠ Bršljin. Ker je vrtec Pedenjped prostore potreboval za izvajanje svoje dejavnosti, je OŠ Bršljin prostore vrta Ostržek po 6 letih najema izpraznila in pouk za 3-4 oddelke 4. razreda od šolskega leta 2007/08 do vključno šolskega leta 2012/13 izvajala v dislokaciji, in sicer v nezasedenih učilnicah v OŠ Drska.

V šolskem letu 2013/14 pa se je ravnateljica OŠ Bršljin odločila in vse razpoložljive prostore v šoli porabila za učilnice, tako da pouk za vse oddelke poteka v OŠ Bršljin. To pa pomeni, da je čitalnica v knjižnici spremenjena v učilnico, da se pouk izvaja v učilnici za tehniko, ipd. Vso individualno in skupinsko dodatno strokovno pomoč pa morajo strokovni delavci izvajati kar na šolskem hodniku, ker šola drugega prostora nima.

2.2 Predstavitev prostorske zmogljivosti OŠ Šmihel

Tudi v OŠ Šmihel je veliko učencev Romov in prostorska stiska, čeprav ji v gradivu ne namenimo take pozornosti kot OŠ Bršljin. To pa zato, ker jo lahko rešujemo na lokalni ravni z oblikovanjem skupnega šolskega okoliša za dve šoli.

Zmogljivost šole je 18 oddelkov, trenutno pa imajo vpisanih 19 oddelkov. Vendar bi se s prerazporeditvijo romskih otrok iz skupnega šolskega okoliša v dve osnovni šoli tudi v OŠ Šmihel zmanjšalo število učencev Romov in bi se tako zagotovili potrebni prostorski pogoji.

3. Delež romskih učencev v 1. r. danes in po oblikovanju skupnih šolskih okolišev

Ker nam število romskih učencev povečuje število oddelkov in hkrati zmanjšuje število učencev na oddelek, je njihovo število pri oblikovanju oddelkov zelo pomembno. Problem pri oblikovanju oddelkov je:

- da število romskih učencev in učencev s posebnimi potrebami iz demografskih podatkov ni razvidno, vendar njihovo število (predvsem število romskih učencev) močno vpliva na oblikovanje oddelkov zaradi znižanega normativa ;
- na oblikovanje oddelkov vplivajo tudi učenci, ki razred ponavljajo, med njimi pa je veliko Romov.

Koliko oddelkov in učencev 1. razreda so imele naše samostojne in matične osnovne šole v Novem mestu v šolskih letih 2010/11 do 2013/14, je razvidno iz Tabele št. 4.

Tabela št. 4: Število oddelkov in učencev 1. razreda v šolskih letih 2010/11 do 2013/14

Šolsko leto	Bršljin			Center			Drska			Grm			Šmihel		
	št.odd. 1.r	št. uč.	od tega Romov	št.odd. 1.r	št. uč.	od tega Romov	št.odd. 1.r	št. uč.	od tega Romov	št.od d.1.r	št. uč.	od tega Romov	št.odd. 1.r	št. uč.	od tega Romov
2010/11	4	67	29	2	38	0	2	44	0	3	75	4	2	29	8
2011/12	4	67	27	2	46	0	3	61	1	3	77	4	2	32	10
2012/13	4	69	24	2	51	3	2	45	1	4	101	4	3	48	8
2013/14	4	73	24	3	59	0	3	58	0	4	90	3	2	33	6

% romskih uč. v š.l. 13/14 v 1.r. 32,8%

0%

0%

3,3%

18,1%

3.1 Oblikovanje trojnega skupnega šolskega okoliša za OŠ Bršljin in dvojnega za OŠ Šmihel

Če bi že bil oblikovan skupni šolski okoliš za tri osnovne šole (OŠ Bršljin, OŠ Center in OŠ Drska) in za dve osnovni šoli (OŠ Šmihel in OŠ Grm), bi bila situacija v navedenih šolah za šolsko leto 2013/14 v 1. razredu takšna, kot jo prikazuje Tabela št. 5, ob upoštevanju enakomerne razporeditve romskih učencev ob vpisu v 1. razred.

Tabela št. 5: Simulacija enakomerne porazdelitev romskih otrok ob vpisu v 1. razred v šole iz skupnega šolskega okoliša (oblikovanega za tri oz. dve OŠ) za šolsko leto 2013/14

Šolsko leto	Bršljin			Center			Drska			Grm			Šmihel		
	št.odd. 1.r	št. uč.	od tega Romov	št.odd. 1.r	št. uč.	od tega Romov	št.odd. 1.r	št. uč.	od tega Romov	št.od d.1.r	št. uč.	od tega Romov	št.odd. 1.r	št. uč.	od tega Romov
2013/14	3	56	7	3	67	8	4	67	9	4	93	6	2	30	3
% romskih uč. v š.l.13/14 v 1.r. 12,5%			11,9%			13,4%			6,4%			10,0%			

Iz tabele je razvidno, da se zaradi razporeditve otrok ob vpisu v 1. razred v vse šole iz skupnega šolskega okoliša skupno število oddelkov 1. razreda v mestnih osnovnih šolah ne bi spremenilo, romski učenci bi bili po šolah enakomerno razporejeni glede na delež civilnih otrok. Delež romskih otrok v 1. razredu v šolah iz trojnega šolskega okoliša bi se gibal od 11,9% do 13,4% (sedaj v OŠ Bršljin 32,8%), v šolah iz dvojnega šolskega okoliša pa od 6,4% do 10,0% (sedaj v OŠ Šmihel 18,1%). To pa je napredek. Število oddelkov bi bilo v OŠ Bršljin manjše, šolski prostor bi se z leti sproščal, povečevalo pa bi se število oddelkov v OŠ Drska in morda kdaj v naslednjih šolskih letih tudi v OŠ Center, ki pa prostor še imata.

3.2 Kaj pomeni oblikovanje dvojnega namesto trojnega skupnega šolskega okoliša za OŠ Bršljin

Tabela št. 6: Simulacija enakomerne porazdelitev romskih otrok ob vpisu v 1. razred za šolsko leto 2013/14 ob oblikovanju skupnega šolskega okoliša za dve OŠ (Bršljin, Center)

Šolsko leto	Bršljin			Center			Drska			Grm			Šmihel		
	št.odd. 1.r	št. uč.	od tega Romov	št.odd. 1.r	št. uč.	od tega Romov	št.odd. 1.r	št. uč.	od tega Romov	št.od d.1.r	št. uč.	od tega Romov	št.odd. 1.r	št. uč.	od tega Romov
2013/14	3	60	11	4	72	13	3	58	0	4	93	6	2	30	3
% romskih uč. v š.l.13/14 v 1.r. 18,3%			18,0%			0%			6,4%			10,0%			

Tabela št. 7: Simulacija enakomerne porazdelitev romskih otrok ob vpisu v 1. razred za šolsko leto 2013/14 ob oblikovanju skupnega šolskega okoliša za dve OŠ (Bršljin, Drska)

Šolsko leto	Bršljin			Center			Drska			Grm			Šmihel		
	št.odd. 1.r	št. uč.	od tega Romov	št.odd. 1.r	št. uč.	od tega Romov	št.odd. 1.r	št. uč.	od tega Romov	št.od d.1.r	št. uč.	od tega Romov	št.odd. 1.r	št. uč.	od tega Romov
2013/14	3	60	11	3	59	0	4	71	13	4	93	6	2	30	3
% romskih uč. v š.l.13/14 v 1.r. 18,3%			0%			18,3%			6,4%			10,0%			

Iz Tabele št. 6 in Tabele št. 7 je razvidno, da se pri razreševanju velike koncentracije romskih učencev v OŠ Bršljin z oblikovanjem šolskega okoliša za dve osnovni šoli število učencev Romov na teh dveh šolah poveča za cca 6% v primerjavi z oblikovanjem skupnega šolskega okoliša za tri osnovne šole, kar posledično pomeni večje število romskih učencev na oddelek, kar pa ni naš namen.

4. Predlog rešitev

MO Novo mesto želi prostorsko stisko OŠ Bršljin in OŠ Šmihel reševati z oblikovanjem skupnega šolskega okoliša, ker druge rešitve, ki bi zmanjšala število Romov na teh dveh šolah, ne poznamo.

Pristojnosti oblikovanja šolskih okolišev določa Uredba o merilih za oblikovanje javne mreže osnovnih šol, javne mreže osnovnih šol in zavodov za vzgojo in izobraževanje otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami ter javne mreže glasbenih šol – v nadaljevanju Uredba (Uradni list RS, št. 16/98, 27/99, 134/2003).

Šolski okoliš je območje, na katerem imajo starši pravico vpisati otroka v osnovno šolo, ki ima sedež na tem območju, določi se za vsako samostojno oz. matično osnovno šolo. Občina določi šolskih okoliš ob ustanovitvi šole, kasneje pa ga lahko tudi preoblikuje, če so za to izkazane potrebe ali če se s preoblikovanjem zagotovi racionalna izraba šolskega prostora. Če je v lokalni skupnosti samo ena šola, je šolski okoliš celotno območje lokalne skupnosti. Najmanjša enota, na podlagi katere se določi šolski okoliš, je prostorski okoliš kot najmanjša prostorska enota. Šolski okoliši so podlaga za vzpostavitev Registra šolskih okolišev. Šolski okoliš je v ustanovitvenem aktu šole določen z uradnimi imeni prostorskih enot, evidentiranih v Registru prostorskih enot.

Vpis otrok v osnovne šole poteka v skladu z zakonodajo. Osnovne šole vse otroke vpisujejo na podlagi stalnega ali začasnega bivališča, pogoji za prepis pa so po zakonodaji tudi znani.

Po podatkih CSD Novo mesto je bilo v romskih naseljih v MO Novo mesto na dan 1.1.2006 v starosti do 18 let kar 46,4 % vseh Romov. Pri takšnem številu mlajših Romov in pri tako veliki rodnosti lahko v bodoče pričakujemo še večje število romskih učencev.

Skupni šolski okoliš za dve osnovni šoli lahko oblikuje lokalna skupnost.

Za oblikovanje skupnega šolskega okoliša za največ tri šole je potrebna sprememba Uredbe. Oblikovanje skupnega šolskega okoliša za več kot tri šole zakonodaja ne določa.

Spremembo Uredbe Vladi RS predlaga pristojno ministrstvo, v konkretnem primeru Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport – v nadaljevanju MIZŠ.

Glede na to, da nam je MIZŠ z dopisom št. 604-1-17/2005 že 7. 2. 2005 ponudilo možnost, da bo, v primeru, da bi MO Novo mesto izrazila interes za ustanovitev skupnih šolskih okolišev, Vladi RS predlagalo spremembo Uredbe, smo MIZŠ za to spremembo Uredbe dne 2.6.2014 pisno zaprosili. Na naše zaprosilo pa nismo dobili pozitivnega odgovora.

Sporočili so nam, da se je MIZŠ od sprejetja Strategije za uspešno vključevanje Romov v vzgojo in izobraževanje intenzivno vključilo v razreševanje problematike šolanja Romov z vključevanjem romskih pomočnikov, z razvojem inkubatorjev v romskih naseljih in s širjenjem predšolske vzgoje za romske otroke. Prav tako je MIZŠ v zvezi z zagotavljanjem boljših pogojev za vzgojno-izobraževalno delo sprejelo vrsto ukrepov, kot npr: zagotavljanje dodatnih strokovnih delavcev, zagotavljanje dodatnih administrativno-tehničnih sodelavcev, zagotavljanje strokovne in svetovalne pomoči Zavoda RS za šolstvo ipd.

Na osnovi navedenih in preizkušenih strategij ter pristopov za uspešno šolanje otrok Romov so ugotovili, da je sprememba šolskega okoliša le administrativen ukrep, ki sam po sebi ne prispeva k razreševanju problema, ker je mogoče učinek, ki smo ga navedli kot razlog za spremembo Uredbe (velika koncentracije romskih učencev v OŠ Bršljin in pomanjkanje prostora v OŠ Bršljin), doseči – ob soglasju staršev in šol – že sedaj brez spremembe Uredbe.

To pa so, po nam znani veljavni zakonodaji, lahko samo prepisi.

MIZŠ nam je v odgovoru tudi sporočilo, da bo pripravilo predloge preizkušenih ukrepov, vendar brez pomoči lokalne skupnosti pri izvajanju le-teh ni mogoče pričakovati uspeha.

Predlagali so, da se dogovorimo o vrsti ukrepov tako v okviru šole kot v romskem naselju, ki bi pripomogli k dvigu socialnega in kulturnega kapitala v naseljih, kjer živijo Romi, kot tudi zagotovili kakovostno izvajanje vzgojno-izobraževalnega dela v osnovni šoli.

Na ta dopis smo MIZŠ odgovorili in jih zaprosili, da nas pisno seznanijo s predlaganimi ukrepi. Prosili smo jih tudi za skupni sestanek, na katerem bi se o predlaganih ukrepih pogovorili. Sestanek je potekal na MIZŠ dne 23.6.2014. Ker nam predlogi ukrepov na sestanku niso bili predstavljeni, nam jih je MIZŠ na naše zaprosilo poslalo 24.6.2014 po e-pošti in so v prilogi tega gradiva.

Sprejemamo vse ukrepe, ki bodo doprinesli k izboljšanju stanja na področju romske problematike in bodo Romom pomagali sprejeti drugačen sistem vrednot. Veseli bomo vsakega napredka. Vendar navedeni ukrepi nič ne zmanjšajo števila romskih otrok v OŠ Bršljin, kar je naš temeljni problem.

Prepisi romskih učencev niso systemska rešitev. Na sestanku na MIZŠ nam je bilo povedano, da sprememba Uredbe ni smiselna, ker skupnemu šolskemu okolišu nasprotujejo starši in ravnatelj, ter da moramo predhodno pridobiti še soglasja svetov šol. Povedali smo, da za to nimamo pravne podlage, ker tega zakonodaja ne določa, zato tovrstnih soglasij od svetov šol ne bomo prosili, da pa lahko zanje zaprosi MIZŠ. Pojasnili smo, da smo z oblikovanjem skupnih šolskih okolišev ravnateljice predhodno seznanili, da naše odločitve niso sprejele z navdušenjem, da pa so bili predstavljeni podatki sami po sebi dovolj jasni, da so predstavljeno odločitev z razumevanjem sprejele. Povedali smo še, da o šolskih okoliših odloča ustanovitelj, ne starši ali sveti šol.

Z vsebino sestanka, ki je potekal na MIZŠ in s prejetimi ukrepi smo ravnateljice OŠ MO Novo mesto seznanili na sestanku dne 24.6.2014. Vse ravnateljice so se z odločitvijo o oblikovanju skupnega šolskega okoliša za dve oz. tri osnovne šole strinjale. Predsednica aktiva ravnateljev pa je povedala, da v zvezi s tem ne bo iskala soglasja na svetu zavoda, ker tega zakonodaja ne določa in ker MIZŠ soglasij svetov šol tudi ne išče ob všolanju učencev tujcev, beguncev.. Ravnateljice so ponovno zagotovile, da oblikovanju skupnega šolskega okoliša za tri osnovne šole in enakomerni porazdelitvi romskih otrok iz tega skupnega šolskega okoliša na vse tri osnovne šole ne nasprotujejo, temveč podpirajo, ker so spremembe nujne.

Ker je oblikovanje skupnih šolskih okolišev kot možno rešitev v okviru Strategije reševanja romske tematike sprejel OS MO Novo mesto, ker jo sprejemajo vse ravnateljice osnovnih šol in vodstvo MO Novo mesto, ker je to problem, ki ga moramo rešiti v lokalnem okolju, lahko odločitev izpeljemo tudi brez spremembe Uredbe na dva načina, in sicer:

- da ta pogoj prezremo, tako kot MO Murska Sobota, in sprejmemo trojni šolski okoliš ali pa
- za OŠ Bršljin oblikujemo skupni šolski okoliš samo za dve osnovni šoli, in sicer za OŠ Bršljin – Drska ali Bršljin – Center.

V prvem primeru sprejmemo odloke za vse tri osnovne šole (Bršljin, Center, Drska), v drugem pa samo za dve, odvisno od odločitve OS MO Novo mesto.

Tudi z oblikovanjem dvojnega šolskega okoliša razbremenimo OŠ Bršljin, sicer pa obe šoli, ki sta vključeni v skupni šolski okoliš, za cca 6% bolj obremenimo z učenci Romi kot v prvem primeru, ko otroke razdelimo na tri šole.

Glede predlaganih prepisov učencev pa lahko povemo, da je primarna pravica vpis otroka v svojem šolskem okolišu, šele sekundarna pravica je prepis. Za prepis se starš lahko odloči ali pa ne. Mnogi neromski starši prepise izsilijo z zagotovitvijo začasnega bivališča, ko otroka prijavijo na naslov babice ali sorodnikov v šolskem okolišu šole, kamor ga želijo vpisati. Nerome bodo šole sprejele, Rome pa teže, če jih sploh bodo, pa tudi začasnega bivališča si na tak način kot Neromi ne morejo urejati. So pa prepisi dobro izhodišče za kasnejše razporejanje učencev po šolah iz skupnega šolskega okoliša ob vpisih v 1. razred. Prepise je kot eno od

rešitev za zmanjšanje koncentracije Romov v OŠ Bršljin in v OŠ Šmihel sprejel tudi OS MO Novo mesto in je ta rešitev že zapisana v Strategiji reševanja romske tematike. Ker MO Novo mesto predlog podpira, bomo romskim otrokom, ki jih bodo starši prepisali iz OŠ Bršljin v druge osnovne šole v mestu, zagotovili organiziran prevoz v šolo in iz šole. Ker imamo zelo negativne izkušnje s prevozi romskih otrok, pa bomo Zvezo Romov za Dolenjsko prosili, da bo poskrbela za red in disciplino na avtobusu in zagotovila spremljevalce, ker je prav, da Romi tudi sami sodelujejo pri urejanju zadev.

OŠ Bršljin nam je sporočila, da so se za prepis (od 1. do 9. razreda) v naslednjem šolskem letu zaenkrat odločile štiri družine, prepisanih pa naj bi bilo 15 otrok. Lahko, da se bo v naslednjem šolskem letu za prepis odločila še kakšna družina ali pa tudi ne. Pri tem je zelo veliko odvisno od občutka sprejetosti, ki ga bodo ob prešolanju romski otroci in njihovi starši doživeli, zato je obnašanje vodstev šol, šolskih kolektivov, staršev (romskih in neromskih) in širše družbe zelo pomembno, kot je pomembno tudi, kako predstavljamo in poročamo o tem problemu. MO Novo mesto skupaj z ravnateljicami podpira prepise romskih učencev iz OŠ Bršljin in jih želi spodbujati tudi z zagotavljanjem organiziranega prevoza.

Če bi imeli že oblikovan skupni šolski okoliš za tri šole, pa bi se ob vpisu v 1. razred v šolskem letu 2013/14 v OŠ Center in OŠ Drska vpisalo 17 učencev. Menimo, da je pri OŠ Bršljin zato skupni šolski okoliš, iz katerega bi otroke razporejali v vse tri šole ob vpisu v 1. razred, najboljša rešitev.

Uredba pravi, da je oblikovanje skupnega šolskega okoliša smiselno takrat, kadar se z razporeditvijo otrok iz skupnega šolskega okoliša zagotovi racionalna izraba šolskega prostora oz. kadar dve sosednji šoli lahko izvedeta program osnovnošolskega izobraževanja v eni izmeni oz. enakomerno izkoristita svojo zmogljivost le, če drugače razporedita otroke iz skupnega šolskega okoliša. Lokalna skupnost lahko glede na izkazane demografske podatke tudi preoblikuje šolske okoliše posameznih šol, da zagotovi racionalno izrabo šolskega prostora.

Ker je zmogljivost OŠ Bršljin 26 oddelkov, šola pa pouk trenutno izvaja v 29 oddelkih, bi bil skupni šolski okoliš že zaradi prostorske stiske, ki jo doživlja OŠ Bršljin, smiseln, saj imata tako OŠ Drska kot OŠ Center, kamor bi vpisovali Rome iz skupnega šolskega okoliša, neizkoriščene prostorske kapacitete, kar je razvidno iz Tabele št. 3.

Pri oblikovanju trojnega šolskega okoliša smo se zgledovali po MO Murska Sobota, ki ima trojni šolski okoliš oblikovan že vse od leta 1998 za zaselek Pušča. Iz tega zaselka Rome enakomerno vpisujejo v vse 3 osnovne šole v Murski Soboti. Skupni šolski okoliš za vse tri šole je občina objavila v Uradnem listu RS, št. 60/1998. Pobudo za to spremembo pa so lokalni skupnosti podali ravnatelji sami, pobudnik je bil takratni ravnatelj OŠ II Murska Sobota, ravnatelja ostalih dveh šol pa sta se s tem strinjala. Lokalna skupnost je to izvedla s spremembami in dopolnitvami odlokov in zadeva v praksi dobro teče že 16 let, čeprav brez spremembe Uredbe. Tudi MO Kranj nima več skupnega šolskega okoliša za tri osnovne šole, pa Uredba to še vedno določa. To se torej lahko uredi, vendar le tam, kjer je volja. Tudi v Murski Soboti je bilo na začetku težko, ko so se morali Romi razdeliti na vse tri šole. Če imamo pravi podatek, je v šolskem letu 2013/14 v vseh treh osnovnih šolah v Murski Soboti 93 Romov. Kakšno je število romskih otrok v posamezni šoli v Novem mestu pa je razvidno iz Tabele št. 1. Samo v OŠ Bršljin jih je trenutno 132. Kako lahko sploh še razmišljamo, da ni čas za spremembe in ukrepanje?

Zavedamo se, da so spremembe vedno težke. Priprava odlokov in oblikovanje skupnih šolskih okolišev je šele prvi korak, morda še najlažji, težje in zahtevnejše bo razporejanje romskih otrok v šole iz skupnega šolskega okoliša. To nekaj let traja, potem pa se stvari utečejo, vendar le, če imamo vsi isti cilj.

V Murski Soboti samo 5% romskih otrok ni vključenih v predšolsko vzgojo, vključujejo se v starosti 1 leta, takoj po končanem porodniškem dopustu. V vrtcu govorijo slovenski jezik, ob

vstopu v šolo vsi obvladajo slovenski jezik, njihovi starši z njimi doma govorijo slovensko. To so informacije, ki so nam jih povedale strokovne delavke vrtca v Pušči. Ko se vpišejo v šolo, vse otroke iz naselja Pušča z enim avtobusom razvozijo po vseh treh osnovnih šolah. Zjutraj avtobus opravi eno vožnjo, po pouku dve. Spremljevalca kakšnih odraslih oseb na avtobusu nimajo tako kot pri nas, ko moramo za prevoz 22-tih romskih otrok iz naselja Brezje v OŠ Dragotina Ketteja zagotoviti na avtobusu dva spremljevalca, da prevoznik lahko varno opravi prevoz, za prevoz učencev do OŠ Bršljin pa včasih kar tri. Večina Romov iz Pušče je zaposlenih v Avstriji. Ponosni so, da za svojega otroka lahko sami plačajo vrtec in skrbijo za reden obisk pouka. Kako drugače zveni vse to kot v MO Novo mesto, kjer je edini v romski družini, ki ima dnevno obveznost, romski otrok, ki mora v osnovno šolo, medtem ko starši ostajajo doma. Seveda imajo težave tudi v osnovnih šolah v Murski Soboti, z njimi se spopadajo in jih rešujejo vse tri osnovne šole. Kaj je lahko bolj preizkušen model kot ta, ki teče že 16 let.

Res se je marsikaj izboljšalo z romskimi pomočniki, istočasno prisotnostjo učiteljice in vzgojiteljice, s povečanim številom drugih strokovnih delavcev, vendar je za inkluzijo otrok nujno doseči zmanjšanje koncentracije romskih učencev na eni šoli z razporeditvijo na druge šole.

Trenutno iz OŠ Bršljin že poročajo o začetku getoizacije romskih učencev znotraj šole. Čeprav je to hudo slišati, je učencev Romov že toliko, da so samozadostni, komunicirajo med sabo in nimajo potrebe po sodelovanju z ostalimi.

OŠ Bršljin je vse ponujeno dobro izkoristila, saj nam poroča, da imajo čedalje več vpisanih Romov in čedalje več jih redno obiskuje pouk. Sedaj je nujno narediti naslednji korak. Naše mnenje je, da je oblikovanje skupnih šolskih okolišev eden izmed pomembnejših korakov.

MIZŠ je že v preteklosti izvajalo različne aktivnosti v zvezi z izobraževanjem Romov. V OŠ Bršljin je od leta 2005 do 2008 potekal celo Model drugačnega poučevanja. Prinesel je določene pozitivne učinke. Žal pa ni vse v kadru, v romskih pomočnikih in v projektih. Potrebno bi bilo zagotavljanje še drugih pogojev. Z zmanjšanjem koncentracije romskih učencev na eni šoli in razporeditvijo na druge šole v razreševanje vključimo več kolektivov, problemi in težave se res razširijo na več šol, so pa številčno manjši in bi zato morali biti lažje obvladljivi.

Upamo, da bodo naše ravnateljice kolektive in starše znale ustrezno pripraviti na spremembe, tako kot so jih znale ob uvedbi 9-letke, in bomo vsi skupaj uspešno rešili tudi ta problem, saj ko so nam vsem problemi skupni, jih znamo dobro urejati tudi v Ljubljani.

Sprejem omenjenih odlokov naj bi omogočil enakomerno porazdelitev romskih učencev iz obeh skupnih šolskih okolišev po osnovnih šolah, za katere je posamezni skupni šolski okoliš določen, ob vpisu v 1. razred.

Drugih sprememb v odlokih o spremembah in dopolnitvah odlokov o ustanovitvi javnih vzgojno-izobraževalnih zavodov v MO Novo mesto ni.

III. VPLIV NA PRORAČUN

Odloki o spremembah in dopolnitvah odlokov o ustanovitvi javnih vzgojno-izobraževalnih zavodov, navedeni v sklepu, nimajo nobenega vpliva na proračun lokalne skupnosti, razen objave v Uradnem listu.

Za zagotavljanje organiziranih prevozov za prepisane učence pa bo lokalno skupnost na letni ravni morala zagotoviti cca 15.000,00 EUR.

IV. PREDLOG SKLEPA

Ker gre v skladu z 92. členom Poslovnika Občinskega sveta Mestne občine Novo mesto za manj zahtevne spremembe in dopolnitve odlokov, predlagamo, da:

Občinski svet Mestne občine Novo mesto sprejme naslednja sklepa:

I.

Občinski svet Mestne občine Novo mesto po skrajšanem postopku sprejme besedila naslednjih predlogov odlokov:

- 1. Odloka o spremembah in dopolnitvah Odloka o ustanovitvi javnega vzgojno-izobraževalnega zavoda Osnovna šola Bršljin;**
- 2. Odloka o spremembah in dopolnitvah Odloka o ustanovitvi javnega vzgojno-izobraževalnega zavoda Osnovna šola Center;**
- 3. Odloka o spremembah in dopolnitvah Odloka o ustanovitvi javnega vzgojno-izobraževalnega zavoda Osnovna šola Drska;**
- 4. Odloka o spremembah in dopolnitvah Odloka o ustanovitvi javnega vzgojno-izobraževalnega zavoda Osnovna šola Grm;**
- 5. Odloka o spremembah in dopolnitvah Odloka o ustanovitvi javnega vzgojno-izobraževalnega zavoda Osnovna šola Šmihel.**

II.

- 1. Vsi romski otroci, ki se želijo iz OŠ Bršljin ali OŠ Šmihel prepisati v OŠ Center, OŠ Drska in OŠ Grm imajo v času, predno bo možen vpis v 1. razred iz skupnih šolskih okolišev, ob prepisu prednost pred neromskimi učenci.**
- 2. Osnovna šola, v katero se učenec iz 1. točke tega sklepa prepisuje, zaradi prepisa ne sme oblikovati novega oddelka ali zmanjšati število oddelkov osnovni šoli, iz katere se učenec prepisuje.**
- 3. O vsakem zavrženem prepisu romskega učenca iz 1. točke sklepa in o razlogih za zavrnitev mora šola seznaniti pristojni urad na MO Novo mesto.**
- 4. MO Novo mesto za vse prepisane učence iz OŠ Bršljin v OŠ Center, OŠ Drska in OŠ Grm iz 1. točke tega sklepa zagotovi organiziran prevoz do zaključka izobraževanja v posamezni osnovni šoli.**

Pripravila:

Tončka NOVAK,
VIŠJA SVETOVALKA

Aleš BERGER,
VODJA URADA

Urška BAN,
V. D. DIREKTOR OBČINSKE UPRAVE

PRILOGE:

5 x odloki, kot izhaja iz teksta
1 x predlog ukrepov MIZŠ

Na podlagi 3. člena Zakona o zavodih (Uradni list RS, št. 12/91, 45/94 Odl. US: U-I-104/92, 8/96, 18/98 Odl. US: U-I-34/98, 36/00 - ZPDZC, 127/06 - ZJZP), prvega odstavka 41. člena Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja (Uradni list RS, št. 16/07-UPB5, 36/08, 58/09 (64/09 popr, 65/09 popr.), 20/11 in 40/12-ZUJF, 57/12 -ZPCP-2D) ter 16. člena Statuta Mestne občine Novo mesto (Uradni list RS, št. 7/13) je Občinski svet Mestne občine Novo mesto na seji _____dne _____ sprejel

ODLOK

o spremembah in dopolnitvah Odloka o ustanovitvi javnega vzgojno-izobraževalnega zavoda Osnovna šola Bršljin

1. člen

S tem odlokom se spreminja in dopolnjuje Odlok o ustanovitvi javnega vzgojno-izobraževalnega zavoda Osnovna šola Bršljin (Uradni list RS, št. 75/08, 53/10 in 5/13).

2. člen

6. člen odloka se spremeni in dopolni tako, da se glasi:

»Zavod je ustanovljen za opravljanje osnovnošolskega izobraževanja za šolski okoliš, ki obsega naslednje prostorske okoliše: 0071 0073 0074 0075 0076 0077 0078 0079 0080 0081 0082 0083 0084 0085 0086 0088 0089 0090 0091 0113 0114 0115 0116 0117 0118 0119 0120 0210 0255 0256 0257 0258 0259 0439 0476 0491 0494 0495 0497 0513 0515 0516 0521 0524 0537 in za skupni šolski okoliš, ki obsega prostorske okoliše: 0087 0484 0522 0523 0533 0534 0535 0536 0538.«

3. člen

Ta odlok začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Številka: 600-15/2014
Novo mesto, dne _____ 2014.

Župan
Mestne občine Novo mesto
Alojzij Muhič

Zadeva: Predlog ukrepov, Bršljin
Od: Ales.Ojstersek@gov.si
Datum: 24.6.2014 9:47
Za: ales.berger@novomesto.si
Kp: Erika.Rustja@gov.si, Aljus.Pertinac@gov.si

Spoštovani,
pošiljam predlog, kot dogovorjeno včeraj. Gre za raven Urada za razvoj izobraževanja, kjer posegamo tudi v socialno in kulturno zaledje šole.
Verjamem, da se v bližnji prihodnosti srečamo že na operativni ravni.

Lep pozdrav,

(See attached file: Romi - Bršljin predlog ukrepov URI_24_6_2014.doc)

Aleš Ojsteršek
Direktor/Director
REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN ŠPORT
MINISTRY OF EDUCATION, SCIENCE AND SPORT

Urad za razvoj izobraževanja/Education development Office

Masarykova 16, SI – 1000 Ljubljana, Slovenija
T: +386 (0)1 400 53 57
GSM: 041 670 831

— Priponke: _____

Romi - Bršljin predlog ukrepov URI_24_6_2014.doc

35.5 KB

Predlogi ukrepov MIZŠ v zvezi z Bršljinom

MIZŠ na podlagi preteklih izkušenj meni, da administrativni ukrepi sami po sebi ne prispevajo k razreševanju problema. Predlagamo vrste ukrepov tako v okviru šole kot v romskem naselju, ki bi pripomogli k dvigu socialnega in kulturnega kapitala v naseljih, kjer živijo Romi, kot tudi zagotovili kakovostno izvajanje vzgojno-izobraževalnega dela v osnovni šoli. Potreben je medsektorski pristop, sodelovanje z lokalno skupnostjo.

1. V tej smeri je MIZŠ minuli teden posredoval na MDDSZ pobudo k skupnem razvoju ukrepov za izboljšanje razmer v romskih naseljih.
2. V okviru Urada za razvoj izobraževanja potekajo aktivnosti v sodelovanju s Centrom za šolske in občolske dejavnosti. Javni zavod CŠOD je v letu 2014 in 2015 izvajalec projekta »Skupaj do znanja – Uresničevanje ciljev Strategije vzgoje in izobraževanja Romov v RS«.

Preko tega projekta potekajo dogovori s predstavniki na terenu.

- Okrepilo se bo delo v romskem naselju Brezje, kjer že potekalo usklajevanja aktivnosti z Društvom za razvoj prostovoljnega dela, ki je dejavno v tem naselju; ustanovilo se bo še dodaten socialni inkubator po vzoru uspešnih primerov po drugih romskih naseljih, predvidoma zaposlilo 2 osebi; poudarek bo na občolskih dejavnosti, delo z romskimi družinami, zlasti z ženskami; potekajo sestanki med različnimi akterji, pri tem bi projekt potrebovali tudi podporo občine (prostore vrtca bi radi izkoristili še za druge aktivnosti za starejše učence in njihove starše) .

- Intenzivnejše delo z Romi v tem naselju načrtujejo do septembra dalje

V okviru projekta bodo sofinancirane aktivnosti, namenjene razvijanju in nadgradnji inovativnih in alternativnih oblik vzgojno-izobraževalnega dela za uspešnejše vključevanje otrok in učencev Romov v sistem vzgoje in izobraževanja. Aktivnosti se bodo v skladu s Strategijo uspešnega vključevanja učencev Romov (dopolnilo k strategiji 2004) izvajale prvenstveno v okoljih, kjer živijo pripadniki romske skupnosti, saj so dosedanje evalvacije pokazale, da je za uspešno vključevanje romskih otrok pomembno dvigniti socialni in kulturni kapital romske skupnosti. Zato bo poudarek na izobraževanju otrok in staršev, zlasti na razvoju družinske pismenosti, izvajanju različnih oblik učne pomoči za romske učence ter vzpodbujanju aktivnosti in programov za sodelovanje med strokovnimi delavci, romskimi starši in otroki ter njihovo sodelovanje z neromsko populacijo ter profesionalnemu razvoju strokovnih delavcev. Namen projekta je tudi dvigniti izobrazbeno strukturo romskih pomočnikov.

Kratkoročni cilji projekta so: - v različne projektne aktivnosti vključiti čim več Romov (družin, izvajalcev učne pomoči); - nuditi romskim učencem podporo pri učenju in opravljanju domačih nalog v popoldanskem času ter izven pouka; - omogočiti romskim otrokom kvalitetno preživljanje prostega časa z organizacijo različnih pristočasnih dejavnosti in delavnic v in izven romskega naselja s ciljem dviga socialnega in kulturnega kapitala; - vključevanje romskih pomočnikov v programe dela romskih izobraževalnih inkubatorjev ter program dela CŠOD, kjer obstaja možnost za to; - vključevanje učiteljev, ki nudijo učno pomoč Romom v izvajanje projektnih aktivnosti romskih izobraževalnih inkubatorjih.

Dolgoročni cilji: - povečano vključevanje romskih otrok v različne oblike predšolskih programov; - večja uspešnost romskih otrok v vzgojno-izobraževalnem sistemu; - zmanjševanje osipa, opuščanja izobraževanja med romskimi otroci; - odpiranje romskih naselij – različne aktivnosti v naselja privabljajo lokalno prebivalstvo, občinske funkcionarje in šolnike; - zmanjševanje predsodkov in stereotipov med strokovnimi delavci v šolah in vrtcih.

V projekt bo vključenih 22 osnovnih šol in vrtcev, 22 romskih pomočnikov, 300 romskih otrok in učencev ter 40 učiteljev in mentorjev.

3. Razvojni programi 2014-2020

- A. V okviru izvajanja kohezijske politike v obdobju 2014 do 2020 Urad za razvoj izobraževanja načrtuje nadaljevanje izvajanja programov s pomočjo katerih se izboljšuje položaj romske populacije.

Na podlagi izkušenj želimo v prihodnje načrtovati in izvajati instrumente za krepitev ljudi, družin z manj priložnostmi, za krepitev spodbud v lokalni skupnosti – samo tako je mogoče računati tudi na boljše dosežke učencev iz teh družin. Naši instrumenti bi tako morali nagovoriti teme, kot so deinstitutionalizacija, graditev mrež različnih akterjev v lokalni skupnosti, aktivacijo nevladnih organizacij ter aktivacijo mladih. Pri tem vidimo nujnost povezovanja z ostalimi resorji, predvsem s področjem dela, sociale, zdravja in kulture.

- B. Na nacionalni ravni je proces v teku, na ravni regijskih razvojnih načrtov pa so prvi osnutki posameznih regionalnih razvojnih agencij že pregledani, ne pa tudi že predlog Jugovzhodne Slovenije, ki vključuje občino Novo mesto.

4. Ministrstvo je v kontaktu z MDDSZ in policijo, da bi CSD prav tako okrepili svoje delo na terenu, saj šolstvo ne more posegati v področja, ki so v pristojnosti drugih institucij (policija, CSD, zdravstvo).
5. Izkušnje iz preteklih projektov, ki smo jih izvajali na MIZŠ (in jih še), kažejo, da je uspeh izobraževanja romskih otrok odvisen od dela v romskem naselju, dvigovanju socialnega in kulturnega kapitala Romov, kjer je bistveno delo z družino in udejstvovanje MDDSZ in centrov za socialno delo v družine v romskih naseljih.

Predlagamo, da se dogovorimo o vrsti ukrepov tako v okviru šole kot v romskih naseljih, ki bi pripomogli k dvigu socialnega in kulturnega kapitala v naseljih, kjer živijo Romi, kot tudi zagotovili kakovostno izvajanje vzgojno-izobraževalnega dela v osnovni šoli. Pri tem upamo na pomoč lokalne skupnosti, pa tudi MDDSZ oz. pristojnih centrov za socialno delo.

Za prihodnje boljše delo prosimo, da v romskih naseljih, zlasti tam, kjer je več nasilja, družinskih težav, CSD-ji okrepijo svojo prisotnost in delovanje. Naslednji korak, ki ga predlagamo, pa je, kot že

zapisano, oblikovanje konkretnega programa ukrepov, nosilcev in odgovornosti pri izvajanju ukrepov in tako ustvarimo možnosti za učinkovito razreševanje nastale situacije.

Pripravil: Urad za razvoj izobraževanja,

dr. Erika Rustja, Aleš Ojsteršek